

Lossin ohjausköyttä ja sitä korvaavan muun laitteiston teknisiä vaatimuksia sekä menettelyitä korvaavan laitteiston hyväksymiseksi koskevan määräyksen kumoaminen

Määräyksen tausta ja säädösperusta

Liikenne- ja viestintävirasto on havainnut muutostarpeita määräyksessä lossin ohjausköyttä ja sitä korvaavan muun laitteiston teknisiä vaatimuksista sekä menettelyitä korvaavan laitteiston hyväksymiseksi. Määräyksen soveltaminen nykymuodossaan on osoittautunut haastavaksi, jonka myötä määräystä tulee tarkentaa tietyiltä osin. Välittömänä toimenpiteenä asiaan Liikenne- ja viestintävirasto kumoaa määräyksen lossin ohjausköydestä ja sitä korvaavan muun laitteiston teknistä vaatimuksista ja aloittaa kumoamisen jälkeen uuden määräyksen valmistelun.

Määräyksen tavoite

Määräyksen kumoamisen tavoitteena on reagoida nopeasti lossien ohjausköyttä ja sitä korvaavan muun laitteiston teknisiä vaatimuksia sekä menettelyitä korvaavan laitteiston hyväksymiseksi koskevassa määräyksessä ilmenneisiin puutteisiin.

Määräyksen valmistelu

Määräys on valmisteltu virkatyönä Liikenne- ja viestintävirastossa.

Sidosryhmiä on kuultu määräysvalmistelun aikana julkisella lausuntokierroksella lausuntopalvelu.fi -palvelussa.

Lausuntopalaute

Määräysluonnos ja perustelumuistio olivat julkisella lausuntokierroksella Lausuntopalvelu.fi -palvelussa 29.3.2023 - 19.4.2023. Määräyksestä saatiin yhteensä seitsemän lausuntoa. Lausunnon antoivat Merimieseläkekassa, Poliisihallitus, Onnettomuustutkintakeskus, Suomen Lauttaliikenne Oy, Varsinais-Suomen ELY-keskus, Väylävirasto ja yksi yksityishenkilö. Merimieseläkekassa, Poliisihallitus ja Onnettomuustutkintakeskus ilmoittivat, ettei heillä ole asiassa lausuttavaa. Suomen Lauttaliikenne Oy lausui pitävänsä määräyksen kumoamista hyvänä asiana, koska määräyksen mukaisen korvaavan ohjausköyden sopivuus on osoittautunut haastavaksi erityisesti lyhyillä lossireiteillä. Suomen Lauttaliikenne Oy katsoi määräyksen kumoamisen antavan mahdollisuuden korvaavan ohjausköyden jatkokehittelylle ja testaamiselle erikseen haettavan poikkeusluvan turvin.

Varsinais-Suomen ELY-keskus lausui puoltavansa määräyksen kumoamista. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen mukaan määräyksen vaatimusten mukainen ohjausköyden korvaava laitteisto poikkeaa merkittävästi nyt eräillä lauttapaikoilla käytössä olevista laitteistoista, eikä ELY-keskuksen mukaan määräyksen mukainen laitteisto sovellu saatujen kokemusten perusteella lyhyille lauttaväylille. ELY-keskus pitää määräyksen mukaisesti suunniteltua laitteistoa vikaantumisherkkänä ja kommentoi määräyksen vaativan laitteistolta nykyistä merkittävästi paremmin ja selkeämmin audiovisuaalisesti ennakkotietoja lossiväylällä pysymisestä sekä lossin asemasta suhteesta lauttaväylään. Lisäksi ELY-keskus totesi määräyksen mukaan rakennetun ohjausköyden korvaavan laitteiston kytkeytyvän pois päältä väistötilanteissa, laitteiston tulisi ELY-keskuksen mukaan palautua toimintaan automaattisesti. ELY-keskus lausui tarpeelliseksi kumota nykyinen määräys ja käynnistää uusi määräyshanke, jossa huomioidaan korvaavan laitteiston toiminnallisuuksien tarkoituksenmukaisuus, soveltuvuus lyhyille lauttaväyleille sekä automaa-

tion riittävä taso. Varsinais-Suomen ELY-keskus esitti myös yleisiä huomioita lossiliikennöinnistä 2010-luvulla ja kommentoi perinteisellä ohjausköydellä liikennöintiin liittyviä ongelmakohtia.

Väylävirasto lausui pitävänsä myönteisenä tavoitetta reagoida nopeasti määräyksessä ilmenneisiin puutteisiin. Väylävirasto piti tärkeänä, että virtuaalivaijerijärjestelmä on toiminnallaan sellainen, että se varmistaa turvallisen ja energiatehokkaan toiminnan lossiliikenteen tyyppisessä lyhyen suoran linjan navigoinnissa sekä toistuvissa laituroinneissa siltoihin ja kaltureihin.

Yksityishenkilö lausui pitävänsä hätiköitynä määräyksen kumoamista yhden kii-reellä suunnitellun ja asennetun prototyypin kokemusten perusteella. Yksityishenkilö lausui määräyksen olevan tarkoituksella kirjoitettu teknologianeutraaliksi, että sitä noudattaen voidaan suunnitella ja rakentaa yksittäiselle lossille ja reitille toimiva järjestelmä, joka täyttää lain vaatimukset. Yksityishenkilö pitää järkeväm-pänä selvittää sitä, mitä määräyksen vaatimukset ovat johtaneet siihen, että prototyyppi ei ole toiminut toivotulla tavalla ja korjata määräystä.

Muutokset ja arvio määräyksen vaikutuksista

Määräyksellä kumotaan aikaisempi määräys lossin ohjausköydestä ja sitä korvaavan muun laitteiston teknisistä vaatimuksista.

Määräyksen kumoaminen mahdollistaa erilaisten teknisten ratkaisujen käyttämi-sen maantielauttaliikenteen järjestämiseen ja ohjausköyttä korvaavan laitteiston jatkokehittämisen.

Yksityiskohtaiset perustelut

Määräyksen kumoamisen myötä Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa määräai-kaisia yksittäishyväksyntöjä maantielauttaliikenteen järjestämiseen ohjausköyttä korvaavalla laitteistolla.

Määräyksen voimaantulo

Määräys tulee voimaan toukokuussa 2023.